

**Ethica Epistolaris Seu Epistolae Morales Ad usum
familiarem Vario Argvmento Scriptæ**

Pexenfelder, Michael

Dilingae, 1686

XII. Floriano Verino juveni, ad militiam aspiranti, salutem &
considerationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69435](#)

spectu prohibe; redibit ad frugem, ubi Po-
filio Prodigo damnatus ad siliquas, puto ad-
amissum revocârit, & veniam non solùm Ty-
tere, verùm etiam mereri cæperit. Et
amicus amico scripsi; tu doloris tui lenis Et
magis à tua virtute & prudentiâ capies. Tu
& quæ facta sunt, ne posthac fiant, à filion
te; sentiat, se deliquisse.

XII.

FLORIANO VERIN
JUVENI

*Ad militiam aspiranti, Salutem
& considerationem.*

Accepi à te epistolam, plenam milit-
arium spirituum & martialis sanguinis.
Scribis enim, constitutum tibi esse, Musis im-
bellibus valedicere, calatum cum gladio
libros cum bombarda permutare; è globis
plumbis auream tibi fortunam promittis,
ampla ex hostibus spolia. Metuo, ne epi-
nicium canas ante viatoriam, & pro præmio
tibi spondeas pericula. Hic ego tibi cum bo-
na venia occinam, quod nobilis, avi noſtri
Poëta

ubi Poëta Bauhusius lib. i. Epig. cuidam feroculo
pudo adolescenti cecinit :

Tympana, bombardásq; triūphalésq; tonitrus,
Cantricésq; tubas, níveo ductas argento
Et coco rutilas Aquilas, rutilásque pyropis,
Tum Tyrias chlamidum luce, & texta sagorū
Aurea, gemmatósq; enses, atque omnia magnis
Oblita divitiis, Bruxellæ viderat Ancus.

Et importunis à parente precibus impetravit,
ut ad militiam abire se sineret. Sed

--- bella aurea, & aurea castra
Ferrea mox sensit ; -- mox indigus aeris
Pallet, egétq; sitítq; famétq; algétq; madétq;
Denique morbis & miserijs oppletus, & ad
patrios lares reverctus, procul illacrimans :

--- Pudet, ô pater, & piget, inquit,
Parcito, crediderā Bellū, miser, Adjectivū.

Nempe per antiphraſin, ut Parcæ parcunt, ut
luci lucent, sic bellum est bellum, hoc est, mi-
nimè bellum. Miles, autore Festo, quaſi
Mollis per contrarium dicitur, quòd nihil
in eo molle sit, sed aspera quaſe gerat. Ad-
de, quòd non multūm distent militia & mali-
tia. Unde non abſonē quidam de adolescenti
nobili inter rudimenta militiæ mortuo : Ra-
ptus est, ne mataret militia intellectum. Et
Lucanus :

Nulla

Nulla fides, pietasque viris, qui casti
furi
quuntur,
Venalesque manus: ibi fas, ubi max
merces.

Certè Bellum à belluis quidam derivant,
belluarum sit, mutuo se laniatu conficer.
Venusinus dehortator belli

Quo quo scelesti ruitis? aut cur dextris?

Aptantur enses conditi? Lib. 1. Ep.

*Neque hic lupis mos, nec fuit leonibus
Unquam, nisi in dispar, feris.*

Cum eo Tibullus: Lib. 1. Eleg. 10.

Quis furor est, atrā bellis accersere mon

*Imminet, & tacito clam venit illa per
Et hoc est, quod veteres Poëtæ, qui reu
vim ac naturam sagaciter perspectam apti
mis figmentis adaptarunt & adumbrarun
tradicere, bellum ab inferis immitti, id est
Furiarum ministerio; neque quamlibet fa
riam ad hoc negotij conficiendum esse idone
am. Putarunt enim, deligi omnium pestile
tissimam, cui*

-- nomina mille,

mille nocendi artes,

*quæ innumeris armata colubris, Tartaro
buccinâ præcinat; dehinc apud eosdem Pa
insano tumultu complet universa; Bellona
furio*

furiōsum quat flagellum; Furor impius ru-
ptis omnium vinculorum nodis evolat, hor-
ridus ore cruento. Conqueritur hoc Man-
tuanus Pastor.

Quippe ubi fas versum, atque nefas: tot
bella per orbem,

Tam multæ scelerum facies: non ullus
aratro

Dignus honor: squallent abductis arva co-
lonis,

Et curvæ rigidum falces conflantur in en-
sem. 1. Georg.

Equidem incentores belli sunt mali dæmo-
nes, qui homines in mutuas cædes impellunt,
& orbem tumultibus miscent. Quid enim
aliud sunt pœlia, nisi strages cadaverum, Fu-
riarum spectacula, Tartari spolia? Ibi cla-
mores & fremitus horrendi ac dissoni; inde
tubarum & tympanorum, aliunde vincen-
tium & cadentium, aliunde ferrum in jugu-
lo mergentium, aliunde frustra vitam rogan-
tium, confusoque cum ejulatu exspirantium.
O crudelem voluptatem! ô immanem Mar-
tis ludum! si, quod Plinius testatur, legimus,
Cæsarem bellis suis interemisse capitum un-
decies centena, & nonaginta duo millia;
Pompejum verò consecisse, aut cepisse homi-
num

CLV.

51

num millia centum octoginta tria super-Ho-
cies centena millia : quid truculentiores
macello : quid immanius hac laniena Et c.
non Duces hi fuere carnifices , latrones sub-
calium, propolæ humani sanguinis ? Vom-
les animæ sunt milites ; Occidant, an cubi-
dant, perinde est ; eadem illis salutis, abres
pulchri jactura est. Rectè dixit, qui mil. no[n]
mortis victimam , & Libitinæ stipendiari quin
vocavit : vivunt, ut ad nutum moriant for-
tunc maximè laudantur, cùm non segno res
sua fata properant. Ad unum verbum, si sim
in ferrum & vulnera ruit bellator ; cùm fig-
dit, *Veni*, veniendum est in quodlibet dif-
fusum. Scipio Africanus gloriatus esse fer-
trecentos sibi promptissimorum militum
quorum nullus, ipso jubente, non conces-
quam ostendebat, turri, se in mare sit p-
cipitaturus. *Plut. in apophth.* Imperia tu-
nitiora exspecta ; in aggressionibus urb-
inundant sanguine fossæ ; per cæsorum ci-
pora sternuntur pontes , quibus in mo-
paretur ascensus. Triste quondam vete
Romæ spectaculum fuit, quando gladiat-
adversarium in arena porrexit, alteraque in
nu jugulum jacentis apprehendens , alte
mucronem infigenis, *Recipe*, ajebat, ferr-
bi

Hoc in militia tanto funestius, quanto plus
antares jubentur mori, & ore terram mordere.
Et esto, te his periculis melior aliquis genius
subducat, an evitabis, quæ communia sunt
? Vomibus castra sequentibus? sub dio in nudo
an cubandum cespite, frigus, æstus, venti, im-
s, obres preferendi, famæ & pauperies patienda,
nocturnæ, diurnæque vigiliæ tolerandæ;
quies rara, stipendia dubia, pericula certa;
foris hostium gladij ac tela; in castris licto-
res, fauces & secures. Inter hæc societas pes-
sima, perditorum hominum exempla, pro-
fligata vitæ licentia, mors ubique parata, or-
cus apertus. Et pœnitere, imò perire, tu
anti emas? tam magno impendo exitium
tibi tuum acceras? ah fallunt te magna no-
mina, *Achilles* & *Hector*: plena est his titulis
Plutonia domus; ibi Duces & Milites, olim
sanguinis hirudines, postea vermium & vul-
turum æternorum pabula: quæ tu si per-
penderis, cautius optabis, & verum illud ver-
bum, *Nulla salus bello*, noles experiri.
Atque ut effugias illa inferorum tormenta,
terreat saltem calamitates, etiam in hac
vita, galeatis subeunda. In oculis haben-
tur exempla, trunca corpora, concisa vul-
neribus ora, mutila & debilitata membra, &

F

post

post hæc omnia, dira cum egestate confitio, quæ cuncta tibi inclamat: I, bellum inexperte, militiæ te dedica, ad signa vola, accinge latus gladio, humeros theo, explode plumbum è fistulis æneis, tilia hastas, in hostem invade. Qualia phæa referes? suspensam ex baculo per & ligneum catinum, quo mendicos inter zones sportulam colligas, & ante forentes: *date stipem viribus & nummis de* ruto militi. Siracides miserans hanc bellum calamitatem, non dubitavit in gravissimas & indignas ærumnas numerare *Virum bellatorem deficientem per* piam. c. 26. Pericula sustinuit, vulnera cepit, vitam exposuit. Quid deinde? egenus inops, morbis confectus defecit, nec linteum habuit, quod tumulo inferret. Hæc, si lapidare, & præcipites impetus refrænerò illud Phrygium ingemitas:

Non putaram.

